

Ohjeet:

Sähköisessä kyselylomakkeessa voi liikkua edestakaisin painamalla Edellinen- tai Seuraava -painikkeita. Kysely on mahdollista lähettää vastaamatta kaikkiin kysymyksiin, mutta osa kysymyksistä on merkitty pakollisiksi. Mahdolliset kysymyksiin annetut perustelut huomioidaan vastauksia analysoitaessa. Kyselyssä on runsaasti vastaustilaa lausujien vapaamuotoisille kommentteille. Vastauksia on mahdollista muokata ennen kyselylomakkeen lähettämistä. Kyselyn voi tarvittaessa keskeyttää painamalla Keskeytä-painiketta ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Keskeytä-painikkeesta kysely vie automaattisesti sivulle, jossa on linkki jatkettavaan kyselyyn. Sivulla voi myös lähettää linkin sähköpostiisi. Viimeisen kysymyksen lopussa on Yhteenvedo-painike, josta pääset tarkastelemaan laatimiasi vastauksia. Yhteenvedosivulta pääset muokkaamaan (Muokkaa vastauksia -painike) ja tulostamaan (Tulosta-painike) kyselyn. Tämän jälkeen kysely pitää vielä lähettää.

Vastauksien lähetys: Kun kyselyyn vastaaminen on valmis, paina kyselylomakkeen yhteenvedosivun lopussa olevaa Valmis-painiketta. Lähettämisen jälkeen kyselyvastausta ei ole enää mahdollista täydentää tai muokata.

Tämä on kyselyn tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausuntopyyntöä käsittelyn helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn. <https://www.webropolsurveys.com/S/392351745CE21196.par>

Sähköisen kyselyn Internet-osoite:

Lisätietoja lausuntopyyntöä antavat:

Projektijohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p.0295163012, s-posti tuomas.poysti@stm.fi
Osastopäällikkö, ylijohtaja, Outi Antila, p. 02951 63164, s-posti outi.antila@stm.fi
Osastopäällikkö, ylijohtaja Kirsi Varhila, p. 02951 63338, s-posti kirsi.varhila@stm.fi
Hallitusneuvos Pirjo Kainulainen, p. 0295163092, s- posti pirjo.kainulainen@stm.fi

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Jenni Rantalainen, p. 02951 63003, s-posti jenni.rantalainen@stm.fi
Projektisihteeri Jaana Aho, p. 02951 63395, s-posti jaana.aho@stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaaajatahon virallinen nimi Sosiaalitoimen Sosiaalityöntekijät ry

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi Pirjo Paananen

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot ph.paananen@pp.inet.fi ja p. 040 8455414

Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä 18.2.2017

Toimielimen nimi Sosiaalitoimen Sosiaalityöntekijät ry

Onko vastaaja*

kunta
sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue
maakunnan liitto
muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
valtion viranomainen
x järjestö
yksityinen palveluntuottaja
joku muu

Kysymykset

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteena on kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä hillitä palveluista aiheutuvia kustannuksia 3 miljardilla eurolla vuoteen 2029 mennessä.

1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- X.** **ei**
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

SOSIAALITYÖN NÄKÖKULMASTA panostaminen kaikkein heikoimmassa olevien ihmisten palveluihin kaventaisi terveys- ja hyvinvointieroja. Huolella suunnitellut ja ylläpidetyt palvelukokonaisuudet ja palveluketjut ovat merkityksellisiä. Hallituksen esitys ei turvaa uudistuksen keskeisiä tavoitteita, kuten perus- ja lähipalveluiden vahvistamista, palveluiden integraatiota, palvelukokonaisuuksia ja palveluketjuja. Se uhkaa myös pirstoa ja hajottaa sosiaalityötä ja asiakkaitten saamaa palvelua.

2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin

- X**
e. **ei**
ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

SOSIAALITYÖN NÄKÖKULMASTA ihmistä lähellä olevat palvelut ovat hänelle tärkeitä.

Uudistuksella tavoitellaan perus- ja lähipalveluiden tehostamista, mutta esityksessä se jää epämääräiseksi. Sosiaalityössä asiakkaan osallisuus oman palvelunsa suunnitteluun on oleellista ja vahvistaa hänen toimijuutta. Asiakkaiden osallistuminen myös palveluiden kehittämiseen esim. edustuksellisesti tai ns.asiakasraadin tyyppisesti on tärkeää.

Mitä tapahtuu, jos henkilö ei tarvitse palvelua sinä hetkenä, kun pitäisi valita palvelutuottaja seuraavaksi vuodeksi ja se jää valitsematta. Ei ole oikein, että maakunta määrää.

3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin
c. ei pääosin
 X **ei**
e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Ks vastaus edellä.

4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin
c. ei pääosin
 X **ei**
e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

SOSIAALITYÖN NÄKÖKULMA: Palvelukokonaisuudet- ja ketjut ovat oleellinen osa uudistusta ja ne ovat määrittelemättä. Tuottajarakenne ja tuottamisen eri tasot ovat epämääräisiä.

Sosiaalityön asiakasprosessissa palvelukokonaisuuksien ja palveluketjujen rakentaminen on keskeinen toimintatapa. Kun tarvitaan useiden tuottajien palveluita, on huolellisella palvelutarvearviolla ja asiakassuunnitelmalla mahdollista tuottaa palvelujen yhteensovittamista ja tarkoituksenmukaisuutta. Siihen voidaan liittää myös asiakkaan tukemista valintojen tekemisessä. Prosessi tarvitsee myös jatkuvaa vaikuttavuuden arviointia ja seurantaa, mitä sosiaalityössä tehdään myös asiakkaan kanssa.

Sosiaalihuoltoon soveltuu huonosti terveydenhuollon ratkaisut ja ajattelutapa. Sosiaalihuollossa ratkaistaan paljon ongelmia, jotka eivät ole tarkkarajaisia. Niihin vastaaminen edellyttää kokonaisvaltaista ja moni-alaista reagoitua, usein pitkäaikaista työskentelyä, ei pirstaleista vastaamista. Esitetty tapa tuottaa ja valita palveluita korostaa oirekeskeistä reagoitua ja palvelua.

Rajatun palvelutuotteen alle eivät taivu sellaiset sosiaalihuollossa tyypilliset tilanteet, joissa asiakkaat ovat paljon palvelua käyttäviä/tarvitsevia ja heidän ongelmansa ns. "ilkeitä".

Sosiaalityössä kokonaisvaltainen palvelutarvearvio, asiakassuunnitelma, palveluun liittyvät viranomaispäätökset (päätökset myönnettävistä palveluista ja etuisuuksista mutta myös hänen oikeuksiaan rajoittavat päätökset), asiakkaan psykososiaalinen tukeminen muutoksessa ja edistymisen arviointi muodostaa yhtenäisen asiakasprosessin. Kun asiakassuunnitelma ja -prosessi sisältää muualla tuotettavia palveluita (esim. aikuissosiaalityössä päihdepalvelua ja kuntouttavaa työtoimintaa tai lastensuojelussa lapsen terapiaa, kotipalvelua ja vanhempien päihdehoitoa) on asiakasprosessista vastaavan on sosiaalityöntekijän arvioitava yhdessä asiakkaan kanssa niiden tarkoituksenmukaisuutta, kesto, vaikuttavuutta ja yhteensovittamista.

5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d.X ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

SOSIAALITYÖN NÄKÖKULMASTA alkuperäinen malli, joka perustui siihen että kuntayhtymä (maakuntahallinto) on palveluiden tuotannon perusta ja yksityiset yritykset ja kolmas sektori täydentävät julkisia palveluita olisi mielestämme taloudellisempi. Tässä esityksessä verovaroja tullaan käyttämään yksityissektorin rahoittamiseen suuressa määrin myös maksukykyisten asiakkaiden osalta.

Palveluntuottajille maksettavat korvaukset (kiinteät, kannusteperusteiset jne) tulisi määrittellä tarkkaan.

Koska yrityksen tavoite on tuottaa viime kädessä voittoa omistajilleen, logiikka ei ole uskottava. Tähänastiset kokemukset sosiaali- ja terveystalouden yksityistämisen osoittavat, että riski hintojen nousuun ja joskus myös palvelujen heikentymiseen ja keskittymiseen on suuri ajan myötä ja, kun isot toimijat ostavat pienempiä. Esimerkiksi lastensuojelussa 1990-luvun jälkeinen laistospalveluiden laaja yksityistäminen johti hintojen nousuun.

6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- X ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

- a. kyllä

- b kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- X ei**
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Uudistukset pakottavat muutoksiin. Ne vaativat kuitenkin resursseja, rahaa ja aikaa juurtuakseen todellisiksi käytänteiksi. Ylhäältä annetut määräykset eivät riitä muutoksen hyvään toteutukseen, vaan ne tulisi toteuttaa yhdessä henkilöstön kanssa.

Uudistukseen sisältyy mutkikkaita arvovalintoja. On myös kysyttävä ja selvitettävä kriittisesti, mitkä ovat uusien toimintatapojen todelliset vaikutukset.

Uudistuksiin on syytä mennä asteittain ja pienin askelin ja jopa kokeillen/pilotoiden, jotta vältettäisiin toimeentulotuen Kelasiirrossa tapahtuneiden kaltaiset virheet ja vakavat seuraukset heikossa asemassa oleville ihmisille. Epäonnistuneet ratkaisut lisäävät vastustusta.

Kysymyksiä lakiluonnoksen yksityiskohdista

8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista.

8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöitettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c ei pääosin
- X ei**
- e. ei kantaa

Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vapaamuotoiset huomiot

SOSIAALITYÖN NÄKÖKULMA:

Asiakkaiden kohtaaminen, paikallisten olosuhteiden ja sosiaalisten verkostojen tuntemus on sosiaalityön ydinasamista, kun aletaan rakentaa asiakasta tukevia palvelujen kokonaisuutta.

Viranomaistoiminta ja julkisen vallan käyttö on keskeistä useilla sosiaalihuollon sektoreilla (mm. lastensuojelu, aikuissosiaalityö, päihdehuolto, vammaispalvelu, vanhustyö). Sen paikka ja toteutus on tarkkaan mietittävä, jotta luottamus niiden tasapuolisuuteen ja eettisiin arvoihin säilyy. Se ei voi olla yksityisellä palveluntuottajalla. Päätöksentekoa ei voi eriyttää sosiaalityön asiakasprosessista.

Sosiaali- ja terveyskeskuksessa annettava sosiaalihuollon ohjaus- ja neuvonta sekä palveluohjaus tulee olla sosiaalihuollon ammattilaisen antamaa sosialihuoltolain ja sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan tehtäväkuvienn mukaisesti. Olisi hyvä meittää, pitäisikö palvelutarvearviota tehdä jo ensi kohtauisessa sote-keskuksessa, vai tuleeko palveluviivettä, jos se siirretään sotekeskuksen kautta maakuntatasolle laajennetun perustason palveluksi. Moniongelmaisen ja kriisissä olevan asiakkaan ohjaus ja lyhytaikainen ja tilapäinen palvelu, jossa jo on tehtävä palvelutarpeen arviota ja

annettava psykososiaalista tukea sekä toteutetaan kriisityöskentelyä, kuuluu sosiaalityöntekijälle.

Lyhytaikaisesti ja tilapäisesti annettava palvelu tulisi määritellä ja huomioida myös se, sisältääkö se vai toimiiko sen lisäksi erikseen sosiaalipäivystys myös ns. virka-aikana. Mitä tarkoitetaan tilapäisellä ja lyhytaikaisella?

Sosiaalihuoltolain säädökset tulee olla toimintojen sisältöä ohjaava perusta. Tulee huomioida erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden asema ja palvelutarpeet, esim.laki edellyttää sosiaalityöntekijän nimeämistä omatyöntekijäksi. Päätöksissä sosiaalihuollon palveluista on huomioitava sosiaalihuoltolain määräykset päätöksentekijän ammatillisesta pätevyydestä.

Laajennetun perustason palvelut: tulee niinkään määritellä tarkemmin. Riittävätkö palvelukuvaukset? Entä yksilöllinen harkinta – entä jos ei sovellu kuvaukseen? Kaventaako palvelukuvaus mahdollisuutta vastata asiakkaan tarpeisiin? Entä pitkäkestoiset avohoidolliset prosessit esim. mielenterveys- ja päihdetyössä, kuntoutuksessa tai lastensuojelussa?

8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämismvastuun kannon näkökulmasta?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- X** ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Nykyiselläänkään ei pystytä. Palvelun omavalvonta ei riitä. Hajottaa palvelukokonaisuutta, palveluketjua ja niiden hahmottamista.

8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- X** ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

On mahdollista, että asiakas ei pääse haluamaansa palveluun, jos se on jo täynnä. Jos asiakas jää jonottamaan, vaikka palvelutarve olisi välitön, miten toimitaan? Miten taataan riittävä ja oikea informaatio palvelusta?

9. **Lakiluonnoksen 4 luvussa** säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

10. **Lakiluonnoksen 5 luvussa** säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä.

10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Maksusetelin ja asiakassetelin ero ja käyttö jää hieman epäselväksi.

SOSIAALITYÖN NÄKÖKULMA. § 22 mukaan maakunnan liikelaitos vastaa asiakkaan sosiaali- ja terveyspalvelujen tarpeen arvioinnista ja hoitopäätöksen tai sosiaalihuoltoa koskevan hallintopäätöksen teosta siten kuin niistä erikseen säädetään. Sosiaalihuoltolaki säätelee tarkasti palvelutarpeen arvioinnin sisällön ja sen, milloin se tulee olla sosiaalityöntekijän tekemä. Myös erityistä tukea tarvitseva asiakkuus tulee määritellä ja turvata hänelle sosiaalityöntekijän palvelu ja tuki, omatyöntekijäisyys. Palvelutarpeen arviointi saattaisi olla perusteltua tehdä myös sotekeskuksessa.

Pitääkö tulkita niin, että sotekeskus antaa vain kertaluonteisia ja lyhytkestoisia, kevyitä palveluita?

10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastaavan näkökulmasta?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

11. **Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin** henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko). Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

13. **Lakiluonnoksen 7 luvussa** säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä.

13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- X ei pääosin
- d. ei

- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Maakunnalla on vastuu sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden toimivuudesta, tasapuolisuudesta ja eettisyydestä ja toiminnan läpinäkyvyydestä, mitkä tulee näkyä menettelytavoissa. Rekisterissä oleminen ja kanta-tietojärjestelmän käyttö on selkeästi sanottu edellytys. Palvelulle asetettujen kriteerien miettiminen ja täyttymisen varmistaminen on oleellista.

Avoimuuden ja suhteellisuuden periaate tulisi määritellä maakunnan soveltaessa valinnanvapausjärjestelmää.

13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

14. **Lakiluonnoksen 8 luvussa** säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

15. **Lakiluonnoksen 9 luvussa** säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei

- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

16. **Lakiluonnoksen 11 luvussa** säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin
c. ei pääosin
X ei
e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Peruspalveluiden ja julkisen vallan vastuun kehikko ja hallinto (mm. rakenteet, periaatteet, asiakkaiden oikeudenmukaisen kohtelun varmistaminen ja henkilöstön aseman turvaaminen) tulee olla ensin kunnossa.

Aikataulu on liian nopea ja kaiken muuttaminen kerralla on suuri virhe. Muutos vaikuttaa sosiaalihuollon näkökulmasta suuremmalta kuin toimeentulotuen Kelasiirto ja on ennakoitavissa kaaos, kustannusten nousu ja heikoimmassa asemassa olevien ihmisten jääminen lopullisesti heitteille.

17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin
c. ei pääosin
X ei
e. ei kantaa

Esitys ja sen määritelmät ovat epämääräisiä ja epäselviä. Ei kannata viedä käytäntöön jo ennakolta arveluttavaa käytäntöä. Kannattaa kuunnella asiantuntijoita ja ottaa aikalisä.

18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin
c. ei pääosin
d. ei
e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin

- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vapaamuotoiset huomiot

19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Sosiaalityön asiakkaina on paljon erityisryhmiä, jotka eivät kykene käyttämään valinnanvapauttaan. Tuettu päätöksenteko on ajatuksena hyvä, mutta välttämättä soveltuvia tukijoita ei löydy ainakaan riittävästi. On myös paljon yksinäisiä ihmisiä, jotka eivät löydä tukea itselleen.

20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- X ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

SOSIAALITYÖN NÄKÖKULMA: Esitys lähtee pääosin terveydenhuollon ajattelusta.

Sosiaalihuoltoon ja sosiaalityöhön ei sovi sama ajattelutapa kuin terveystalouteen.

Vaikutusarvioissa kannattaa huomioida asiantuntija-arviot, jotka ovat puolueettomia – ts poliittiset intohimot eivät ole värittäneet.

Hyötyvätkö haavoittuvimmassa asemassa olevat asiakkaat todella valinnanvapaudesta – on hyvä selvittää toteutuuko tasavertaisuus?

22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Tällä hetkellä kunnallisessa sosiaalitoimessa tehtävän sosiaalityön kannalta on tärkeää, että toiminnan perustaa, joka nojaa ammatilliseen johtoon ja ohjaukseen sekä sosiaalityötä tukevaan sosiaaliojaukseen ja etuuskäsittelytyöhön ei hajoteta.

Sosiaalityötä ei saa typistää pelkäksi byrokratiatyöksi vaan vahvistaa -sosiaalihuoltolain hengessä - kokonaisvaltaisena psykososiaalisena ja rakenteellisena työnä. Sosiaalityöntekijöiden päätäntävaltaa

asiakkaiden palveluiden valinnassa ei myöskään saa alistaa byrokraattisille ohjausryhmille, jotka eivät ole suoraan vastuussa asiakkaille.

23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.
24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.